

El càstig

Siegfried Lenz

M'han posat un càstig. En Joswig, el nostre guarda preferit, m'ha dut ell en persona a la meva cel·la, ha picat la reixa de la finestra, ha palpat la màrrega i ha inspeccionat l'armari metàl·lic i el meu vell amagatall darrere del mirall. Silenciós, silenciós i ofès, ha examinat l'escriptori i el tamboret cobert d'osques, s'ha detingut a la pica i fins i tot ha burxat l'ampit de la finestra amb puny inquisitiu, ha qüestionat la neutralitat de l'estufa i finalment se m'ha acostat i m'ha palpat tranquil·lament, de les espatlles als genolls, per assegurar-se que no duia res de perillós a les butxaques. Després ha posat la llibreta damunt de l'escriptori, amb un aire reprovador, la llibreta de les redaccions —a l'etiqueta grisa hi diu "Redaccions d'alemany de Sigg Jepsen"—, i se n'ha anat cap a la porta sense saludar, decebut, ofès en la seva bonhomia; i és que en Joswig, el nostre guarda preferit, pateix més, durant més temps i de manera més conseqüent que nosaltres els càstigs que de vegades ens imposen. He copsat la seva pena no pas en les paraules sinó per la manera com ha tancat el pany: la clau s'hi ha ficat sense ganes, furgant desorientada, ha vacil·lat abans i tot de completar el primer volt, aturant-se de nou i tornant a obrir el pany, per finalment censurar aquesta indecisió tancant amb dos volts bruscos. Ha estat Karl Joswig, un home esquerp i delicat, qui m'ha tancat amb clau perquè complís el càstig.

Per molt que faci gairebé un dia que m'hi estic, no hi ha manera que pugui començar: si miro per la finestra, l'Elba travessa el meu reflex tou, i per molt que acluqui els ulls no deixa de córrer, cobert de llenques de glaç que fan una llússor blavissa. No puc deixar de seguir les barques remolcadores, que amb la cuirassa de proa tota coberta de crostes sembla que dibuixin patrons grisos; no puc estar-me de mirar el corrent, que amb la força del seu cabal deixa trossos de glaç a la nostra riba i els empeny amunt, fent-los cruixir, fins als rostolls de canyes seques, on els abandona. Observo a contracor les cornelles, que, pel que sembla, s'han donat cita a Stade: vénen d'una en una des de Wedel, Finkenwerder i Hahnöfersand, s'apleguen a la nostra illa formant un estol, s'enlairen i volen tortuosament fins que troben un vent propici que les meni cap a Stade. La sauleda nuosa, vidriada, empolsimada de gebre, em distreu; la reixa blanca, els tallers, els cartells d'advertència a la riba, els terrossos congelaçats de l'hort que a la primavera cultivem nosaltres mateixos sota la supervisió dels guardes: tot em distreu, fins i tot el sol, que projecta ombres allargassades, cuneïformes, com a través d'un vidre opalí. I si malgrat tot estic a punt de començar, els meus ulls no poden sinó posar-se a l'atracador flotant, tot masegat i lligat amb cadenes, on amarra la barca d'Hamburg, rodanxona i brillant com llautó, que cada setmana deu descarregar uns mil dos-cents psicòlegs que senten un interès quasi malaltís pels joves inadaptats. No puc apartar-ne la mirada quan pugen de la riba pel camí sinuós i els duen a l'edifici blau de direcció. Després de la salutació habitual —i segurament després d'indicar-los que vagin amb compte i investiguin amb discreció—, en surten a empentes, s'entusiasmen aparentment sense raó per la nostra illa i se'n van a cercar els meus amics: Pelle Kastner, per exemple, o Eddi Sillus o el rabiüt d'en Kurtchen Nickel. Potser s'interessen tant per nosaltres perquè, segons els càlculs de direcció, hi ha un vuitanta per cent de probabilitats que

els qui ens reeduquem en aquesta illa no tornem a delinquir després de la nostra posada en llibertat. Si en Joswig no m'hagués tancat perquè complís el càstig, ara també m'anirien al darrere, posarien la meva trajectòria vital sota la seva lupa científica i s'afanyarien a formar-se una idea de la meva persona. Però haig de recuperar les dues hores d'alemany, m'haig de lliurar a la feina que esperen de mi el doctor Korbjuhn, tan escardalenc i espantadís, i el nostre director Himpel. A Hahnöfersand, l'illa veïna, que es troba Elba avall, en direcció a Twielenfleth i Wischhafen, i on també retenen i reeduquen, com a la nostra, joves inadaptats, això no seria possible. És cert que les dues illes s'assemblen molt, que a totes dues les banya la mateixa aigua bruta de petroli per on passen les mateixes embarcacions, que a totes dues les visiten les mateixes gavines, però a Hahnöfersand no hi ha el doctor Korbjuhn, ni lliçons d'alemany, ni redaccions, que la majoria sofrem, us ho ben juro, físicament i tot. És per això que molts de nosaltres preferiríem que ens reeduquessin a Hahnöfersand, on passen primer els vaixells que van al mar i on la flama crepitant i estripada de les refineries no para de saludar tothom.

LENZ, Siegfried «*Lliçó d'alemany*» Barcelona: Club Editor, 2016, p.9-11
Traduït per Joan Ferrarons i Llagostera